

III. Volby do zastupitelstev obcí ČR v roce 2006:

Ve volbách do zastupitelstev obcí v roce 2006 kandidovalo celkem 200 939 osob, z toho podíl žen představoval 30 %. Úspěšnější byli v těchto volbách opět muži, a to jak celkově, tak i v jednotlivých pětiletých věkových skupinách s výjimkou velmi málo početně zastoupené nejmladší věkové kategorie, do 19 let, kde měly ženy úspěšnost trochu vyšší než muži.

Volby na úrovni obcí jsou tradičně typem voleb, kde úspěšnost kandidátů, a to jak žen tak mužů výrazně převyšuje míru úspěšnosti ostatních volebních klání. U voleb do Poslanecké sněmovny ČR bývá úspěšnost mužů i žen nižší než 5 %, ve volbách do zastupitelstev krajů méně než 10 %, ve volbách do zastupitelstev obcí v roce 2006 byla u žen vyšší než 25 a u mužů více než 30 %.

Podle věkových kategorií má nejnižší úspěšnost (u kandidujících žen i mužů) ve volbách do zastupitelstev obcí nejmladší věková skupina, do 19 let včetně.

Na 1. místě kandidátních listin figurovali ve volbách do obecních zastupitelstev muži častěji než ženy. Celkově podíl kandidujících na 1. místě představoval necelých 14 % všech kandidujících (10,2 % v případě kandidujících žen a 15,1 % v případě kandidujících mužů). Nejvyšší podíl kandidátů umístěných na kandidátních listinách na prvním místě zaznamenala věková skupina 45-54 let (na prvním místě kandidovalo téměř 16 % všech kandidátů v tomto věku, kandidující ženy na 1. místě tvořily 11,8 % všech kandidujících žen, kandidující muži na prvním místě 17,5 % všech kandidujících mužů).

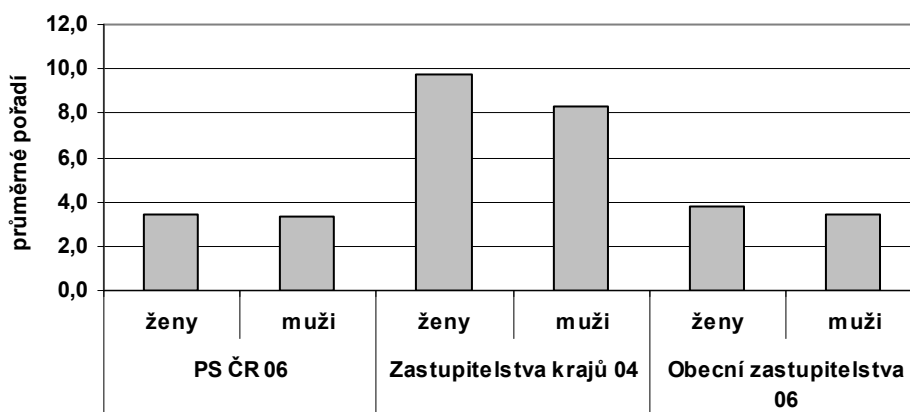
Podíl kandidujících na 20. a horší pozici ze všech kandidujících měly ženy ve volbách do obecních zastupitelstev vyšší než muži, a to jak celkově (8,1 % kandidujících žen a 6,1 % kandidujících mužů zaujímal na kandidátní listině 20. a horší místo), tak ve všech věkových skupinách. Nejvyšší podíl kandidujících žen i mužů na 20. a horší pozici ze všech kandidujících v dané věkové skupině byl zjištěn v nejmladší věkové kategorii, do 24 let (15,0 % u žen, 12,6 % u mužů).

Nejvyšším podílem žen mezi kandidujícími (40,8 %) i zvolenými (33,1%) se ve volbách do obecních zastupitelstev vyznačovala Strana zelených, nejnižší podíl žen mezi kandidujícími pak zaznamenala ODS (27,2 %) a mezi zvolenými KSČM (23,4 %) a opět ODS (23,7 %).

Tabulka 12: Základní informace za kandidáty a zvolené do obecních zastupitelstev v roce 2006

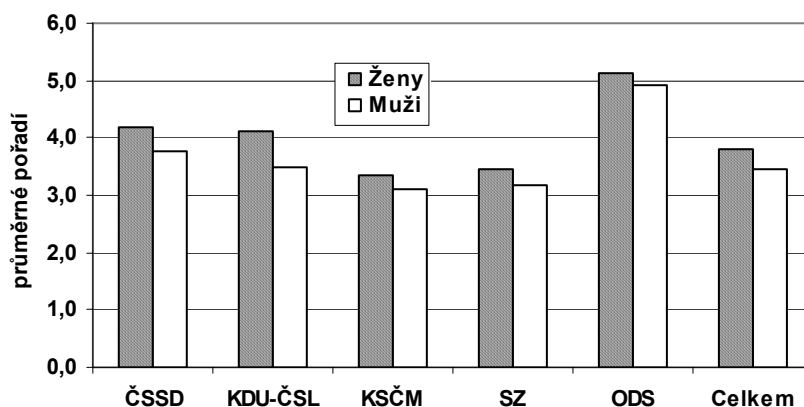
Politická strana	Kandidující		Zvolení		Úspěšnost (v %)		Podíl zvolených podle pohlaví (v %)	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
ČSSD	5 506	13 078	1 100	3 232	20,0	24,7	74,6	25,4
KDU-ČSL	7 239	13 628	1 273	3 776	17,6	27,7	74,8	25,2
KSČM	6 960	15 901	998	3 270	14,3	20,6	76,6	23,4
ODS	5 775	15 448	1 665	5 368	28,8	34,7	76,3	23,7
SZ	2 015	2 926	135	273	6,7	9,3	66,9	33,1
Ostatní	32 574	79 889	10 417	30 919	32,0	38,7	74,8	25,2
Celkem	60 069	140 870	15 588	46 838	26,0	33,2	75,0	25,0

Tak jako v případě voleb do PS ČR a krajských zastupitelstev i ve volbách do zastupitelstev obecních zaznamenaly zvolené ženy průměrně vyšší pořadí na kandidátních listinách, než muži, i když v ani jednom případě nešlo o nějaký výrazný rozdíl.

Graf 72: Průměrné pořadí zvolených na kandidátních listinách ve vybraných typech voleb

V případě průměrného pořadí zvolených do obecních zastupitelstev v roce 2006 lze vybrané strany rozdělit do 3 skupin. V první bude pouze ODS, s relativně vysokou úspěšností v těchto volbách, s průměrným 5. pořadím zvolených na kandidátní listině a zanedbatelnými rozdíly mezi ženami a muži.

Druhou skupinu tvoří ČSSD a KDU-ČSL s průměrným pořadím zvolených na kandidátní listině 3,5-4,0 s tím, že ženy byly v průměru voleny z horších pozic na kandidátní listině. Ve třetí skupině jsou pak Strana zelených a KSČM, kde se průměrné pořadí zvolených na kandidátní listině pohybuje od 3,0 do 3,5 a zvolené ženy mají v průměru horší pozici na kandidátních listinách těchto stran než muži.

Graf 73: Průměrné pořadí zvolených ve volbách do obecních zastupitelstev za vybrané strany v roce 2006 na kandidátní listině

Jak kandidující ženy tak muži vykazovali nejvyšší úspěšnost ve věkové kategorii 45-49 let, a to i u většiny hlavních stran. Výjimkou byla KSČM, kde kandidující muži měli nejvyšší úspěšnost ve věkové kategorii 50-54 let a kandidující ženy zaznamenaly nejvyšší úspěšnost ve věkové skupině 40-44 let.

Celková úspěšnost kandidátů ve volbách do obecních zastupitelstev byla ve všech sledovaných věkových skupinách vyšší než úspěšnost kandidátů za ČSSD (platí to bez rozdílu pohlaví). V případě ODS tomu byla úspěšnost jejích kandidátů vždy vyšší, než u všech kandidujících, výjimkou byla nejmladší věková skupina kandidátů - do 19 let.

Tabulka 13: Úspěšnost kandidátů ODS, ČSSD a všech do obecních zastupitelstev v roce 2006

Věk	Úspěšnost (v %)					
	ODS		ČSSD		Všechny strany a uskupení	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
do 19	3,4	1,6	0,0	1,5	4,5	4,2
20-24	9,9	12,2	3,6	8,3	9,2	12,1
25-29	17,0	23,7	10,6	14,0	18,2	23,8
30-34	22,5	31,1	17,7	22,4	23,8	31,6
35-39	26,5	35,2	18,2	27,0	27,5	35,5
40-44	31,4	40,2	23,9	28,8	31,3	38,0
45-49	39,3	39,6	28,3	31,1	34,0	39,9
50-54	34,3	40,6	24,8	30,2	30,3	38,9
55-59	35,0	39,1	23,5	29,6	27,3	36,6
60+	22,9	29,7	13,2	19,5	15,9	25,4
Celkem	28,8	34,7	20,0	24,7	26,0	33,2

Pokud se zaměříme pouze na zvolené starosty měst a obcí a městských částí v roce 2006 (celkem jich bylo 6 999, z toho podíl žen představuje 15,6 %), je zřejmé, že starostové tvoří 11,2 % všech zvolených zastupitelů (7,0 % představují starostky ze zastupitelstev a 12,6 % starostové ze zastupitelů-mužů).

Nejvyšší podíl žen mezi starosty byl zjištěn v Praze (26,3 %) a v kraji Karlovarském (24,9 %), nejnižší pak v krajích Zlínském (9,9 %) a Středočeském (10,1 %).

Ženy starostky měly nejvyšší zastoupení v krajích Jihomoravském (bylo zde zjištěno 10,0 % všech starostek) a Středočeském (9,7 % starostek), muži byli ponejvíce zastoupeni ve Zlínském kraji (16,0 % všech starostů-mužů) a v kraji Středočeském (15,9 % starostů-mužů).

Tabulka 14: Starostové měst, obcí a městských částí podle pohlaví a krajů v roce 2006

Kraj	Absolutní hodnoty		Struktura podle pohlaví (v %)		Struktura podle krajů (v %)	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
Praha	15	42	26,3	73,7	1,4	0,7
Středočeský	106	942	10,1	89,9	9,7	15,9
Jihočeský	96	526	15,4	84,6	8,8	8,9
Plzeňský	69	432	13,8	86,2	6,3	7,3
Karlovarský	88	266	24,9	75,1	8,1	4,5
Ústecký	84	364	18,8	81,3	7,7	6,2
Liberecký	49	166	22,8	77,2	4,5	2,8
Královéhradecký	28	104	21,2	78,8	2,6	1,8
Pardubický	91	359	20,2	79,8	8,3	6,1
Vysočina	100	603	14,2	85,8	9,2	10,2
Jihomoravský	118	584	16,8	83,2	10,8	9,9
Olomoucký	73	325	18,3	81,7	6,7	5,5
Zlínský	104	943	9,9	90,1	9,5	16,0
Moravskoslezský	71	251	22,0	78,0	6,5	4,2
ČR	1 092	5 907	15,6	84,4	100,0	100,0

Nejvíce zvolených zastupitelů bylo na úrovni obcí (61,0 %), pak na úrovni měst (34,7 %), na úrovni městské části nebo obvodu to bylo více jak 3 % a více jak 1 % na úrovni statutárních měst.

Na všech zjišťovaných úrovních má nejvyšší podíl žen Strana zelených (na úrovni obce 30,8 %, na úrovni měst 31,2 %, na úrovni statutárních měst dokonce 44,0 % a na úrovni městských částí, obvodů 33,6 %). Ze 6 svých zastupitelů hlavního města Prahy má Strana zelených 4 ženy.

S výjimkou statutárních měst, kde nejnižší podíl žen mezi zastupiteli měla KDU-ČSL (11,8 %) byl nejnižší podíl žen zjištěn u KSČM. Mimo zastupitelstva městských částí a obvodů se nízkým podílem žen vyznačovala také ODS.

Tabulka 15: Zvolení podle typu zastupitelstev a politické příslušnosti, 2006

Politická strana	Zastupitelé obce		Zastupitelé měst		Zastupitelé statutárních měst		Zastupitelé hl. m. Prahy		Zastupitelé městské části, městského obvodu	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
ČSSD	639	1 700	326	1 053	46	179	2	10	85	287
KDU-ČSL	1 031	3 055	207	600	4	30	0	0	27	96
KSČM	670	2 055	256	935	31	111	1	5	40	162
ODS	770	2 326	547	1 912	59	296	6	36	283	804
SZ	40	90	43	95	11	14	4	2	37	73
Ostatní	9 454	27 880	781	2 524	29	113	2	2	189	436
Celkem	12 604	37 106	2 160	7 119	180	743	15	55	661	1 858
Struktura podle pohlaví (v %)										
ČSSD	27,3	72,7	23,6	76,4	20,4	79,6	16,7	83,3	22,8	77,2
KDU-ČSL	25,2	74,8	25,7	74,3	11,8	88,2	-	-	22,0	78,0
KSČM	24,6	75,4	21,5	78,5	21,8	78,2	16,7	83,3	19,8	80,2
ODS	24,9	75,1	22,2	77,8	16,6	83,4	14,3	85,7	26,0	74,0
SZ	30,8	69,2	31,2	68,8	44,0	56,0	66,7	33,3	33,6	66,4
Ostatní	25,3	74,7	23,6	76,4	20,4	79,6	50,0	50,0	30,2	69,8
Celkem	25,4	74,6	23,3	76,7	19,5	80,5	21,4	78,6	26,2	73,8

Více jak 40 % zastupitelů městské části či městského obvodu mělo politickou příslušnost ODS (jednalo se o 42,8 % žen a 43,3 % mužů). K ODS se hlásilo také 65,5 % všech zastupitelů-mužů a 40,0 % zastupitelů v hlavním městě Praha a téměř 40 % mužů a více jak 30 % žen v zastupitelstvech statutárních měst.

V zastupitelstvech měst i statutárních měst měla jak mezi zastupitelkami tak mezi zastupiteli-muži poměrně vysoké zastoupení ČSSD. Do zastupitelství obce se z významnějších stran na české politické scéně nejvíce prosazovali zastupitelé za KDU-ČSL.

Rozebereme-li volby do různých typů obecních zastupitelstev podle typů, kandidující ženy i muži měli obecně nejvyšší úspěšnost ve volbách do zastupitelstva obce (36,3% u žen a 43,2% u mužů), nejnižší v hlavním městě Praha (3,2% úspěšnost kandidujících žen a 6,9% úspěšnost kandidujících mužů). Tento model platil s výjimkou ODS i pro ostatní strany, sdružení a hnutí. Strany, jež nejsou zastoupené v parlamentu plus různé společně kandidující koalice či hnutí měly v zastupitelstvech obce úspěšnost přes 40 % (ženy zaznamenaly 42,8% a muži měli 49,1% úspěšnost). ODS měla nejvyšší úspěšnost ve volbách do zastupitelstva hlavního města Prahy a zvláště kandidující muži za tuto stranu byli velmi úspěšní i ve volbách do zastupitelstev městské části či městského obvodu a do zastupitelstev statutárních měst.

Tabulka 16: Úspěšnost ve volbách do obecních zastupitelstev podle typu a politické příslušnosti, 2006 (v %)

Politická strana	Zastupitelé obce		Zastupitelé měst		Zastupitelé statutárních měst		Zastupitelé hl. m. Prahy		Zastupitelé městské části, městského obvodu	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
ČSSD	29,9	30,4	13,9	19,7	19,9	26,1	14,3	17,9	14,0	20,7
KDU-ČSL	25,6	37,0	8,8	14,7	2,1	7,6	-	-	4,1	10,5
KSČM	18,9	25,5	10,7	15,9	11,0	17,3	5,0	10,0	5,4	12,6
ODS	29,2	34,7	24,8	30,1	30,1	43,2	54,5	61,0	38,8	48,8
SZ	13,7	16,2	5,0	7,2	3,4	3,5	12,5	5,3	7,4	11,9
Ostatní	42,8	49,1	11,2	15,5	2,3	4,0	0,5	0,3	8,6	11,8
Celkem	36,3	43,2	12,6	18,1	7,2	13,1	3,2	6,9	12,2	19,5

Ve volbách do obecních zastupitelstev v roce 2006 se Strana zelených vyznačovala relativně nízkým podílem kandidátů (žen i mužů, v případě žen to byl tento jev výraznější) na 1. pěti místech na kandidátní listině. Na 1.-5. místě bylo 24,1 % kandidujících žen a 32,1 % kandidujících mužů za Stranu zelených. Naopak, na 20. a horší pozici pro zvolení se na kandidátních listinách Strany zelených umístilo 22,3 % kandidujících žen a 18,0 % kandidujících mužů.

Za KDU-ČSL figurovalo 43,7 % mužů a 31,0 % kandidujících žen na 1.-5. místě kandidátních listin, relativně vysoký podíl kandidujících žen a mužů na 1. pěti místech zaznamenala KSČM (41,1 % kandidujících mužů a 33,7 % kandidujících žen za tuto stranu obsadilo 1. pět míst kandidátní listiny).

Nejvíce, 10,0 % žen a 9,8 % mužů kandidujících na 1.-5. místě kandidovalo za KSČM, 9,5 % žen a 9,0 % mužů na 1.-5. pozici pak kandidovalo za KDU-ČSL.

Jen 3,8 % žen a 7,6 % mužů kandidovalo za Stranu zelených z první pozice. V případě kandidujících za KDU-ČSL bylo na 1. místě 4,5 % kandidujících žen a 10,1 % kandidujících mužů, podobně tomu bylo u KSČM, ODS a ČSSD.

Pokud však již kandidát obsadil 1.-5. místo kandidátní listiny, pak podíl těch, co byli na prvních místech byl u Strany zelených relativně vysoký (23,8 % v případě kandidujících mužů a 15,6 % u kandidujících žen na 1.-5. místě). Nutno dodat, že tento podíl nezaznamenal výraznějšího rozpětí, u žen se pohyboval od 14,5 % (KDU-ČSL) po 16,3 % (ČSSD), u mužů pak od 22,1 % (ODS) po právě 23,8 % (SZ).

V obecních volbách obsadili 79,7 % křesel, která byla k dispozici, kandidáti na 1.-5. místě na kandidátní listině a ze 17,4 % kandidáti na 6.-10. pozici. Ženy na 1. deseti místech obsadili 25,4 %, muži pak 72,9 % křesel.

Téměř 6 % (5,8 %) křesel obsadili muži kandidující na 1.-5. pozici za ODS, 4,9 % křesel muži kandidující na 1.-5. místě za KDU-ČSL, 4,5 % křesel muži kandidující na 1.-5. pozici za KSČM a 4,1 % křesel muži kandidující na 1.-5. pozici za ČSSD. Ženy kandidující z 1.-5. pozice na kandidátní listině obsadili za výše uvedené strany vždy méně než 2 % křesel.

Tabulka 17: Pozice kandidujících ve volbách do obecních zastupitelstev na kandidátní listině podle politické příslušnosti, 2006

Politická strana	Pozice na kandidátní listině							
	1.-5.		6.-10.		11.-19.		20.+	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
ČSSD	1 717	4 951	1 741	3 683	1 514	3 269	532	1 173
KDU-ČSL	2 243	5 951	2 378	4 040	2 037	2 863	580	774
KSČM	2 346	6 539	2 210	4 615	1 815	3 619	589	1 128
ODS	1 794	5 739	1 846	4 547	1 621	3 942	514	1 220
SZ	486	938	489	733	590	728	450	527
Ostatní	14 909	42 268	9 860	22 105	5 617	11 732	2 187	3 782
Celkem	23 495	66 386	18 524	39 723	13 194	26 153	4 852	8 604
Struktura podle pohlaví (v %)								
ČSSD	25,7	74,3	32,1	67,9	31,7	68,3	31,2	68,8
KDU-ČSL	27,4	72,6	37,1	62,9	41,6	58,4	42,8	57,2
KSČM	26,4	73,6	32,4	67,6	33,4	66,6	34,3	65,7
ODS	23,8	76,2	28,9	71,1	29,1	70,9	29,6	70,4
SZ	34,1	65,9	40,0	60,0	44,8	55,2	46,1	53,9
Ostatní	26,1	73,9	30,8	69,2	32,4	67,6	36,6	63,4
Celkem	26,1	73,9	31,8	68,2	33,5	66,5	36,1	63,9

Následující tabulka přibližuje situaci za zvolené do obecních zastupitelstev podle pořadí na kandidátní listině, z něhož byli zvoleni.

Tabulka 18: Pozice zvolených ve volbách do obecních zastupitelstev na kandidátní listině podle politické příslušnosti, 2006

Politická strana	Pozice na kandidátní listině							
	1.-5.		6.-10.		11.-19.		20.+	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
ČSSD	809	2 542	247	569	43	117	1	4
KDU-ČSL	952	3 073	270	615	51	88	0	0
KSČM	841	2 793	144	411	13	66	0	0
ODS	1 067	3 615	467	1 253	120	444	11	56
SZ	110	231	12	34	3	7	0	1
Ostatní	8 256	25 469	1 917	4 904	251	539	3	7
Celkem	12 035	37 723	3 057	7 786	481	1 261	15	68
Struktura podle pohlaví (v %)								
ČSSD	24,1	75,9	30,3	69,7	26,9	73,1	20,0	80,0
KDU-ČSL	23,7	76,3	30,5	69,5	36,7	63,3	x	x
KSČM	23,1	76,9	25,9	74,1	16,5	83,5	x	x
ODS	22,8	77,2	27,2	72,8	21,3	78,7	16,4	83,6
SZ	32,3	67,7	26,1	73,9	30,0	70,0	0,0	100,0
Ostatní	24,5	75,5	28,1	71,9	31,8	68,2	30,0	70,0
Celkem	24,2	75,8	28,2	71,8	27,6	72,4	18,1	81,9

ODS a Strana zelených patřily ve volbách do obecních zastupitelstev ke stranám, jež mezi kandidujícími (ženami i muži) měli méně jak 30 % vysokoškoláků, ale mezi zvolenými téměř polovinu (v případě SZ mělo 51,9 % zvolených žen a 50,9 % zvolených mužů vysokoškolské vzdělání). ČSSD i KSČM měly mezi zvolenými (ženami i muži) méně jak 20 % vysokoškolsky vzdělaných osob (mezi kandidujícími ženami bylo v případě KSČM pouze 6,6 % vysokoškolaček a mezi kandidujícími muži 10,9 % vysokoškoláků).

Nejvyšší úspěšnost vysokoškolsky vzdělaných kandidátů zaznamenala ODS, jak v případě žen (úspěšnost vysokoškolsky vzdělaných kandidátek za ODS představovala 42,8 %) tak mužů (jejich úspěšnost byla vyšší jak 50,0 %).

Relativně nízkou úspěšností vysokoškolsky vzdělaných kandidátů se opět vyznačovala Strana zelených. Vyšší úspěšnost kandidujících žen s vysokoškolským vzděláním než ČSSD (35,4 %) měla ještě KSČM (37,9 %), tedy strana s relativně velmi nízkým podílem vysokoškolaček mezi kandidujícími ženami.

Tabulka 19: Vysokoškolsky vzdělaní kandidáti a zvolení ve volbách do obecních zastupitelstev podle politické příslušnosti, 2006

Politická strana	Vysokoškolsky vzdělaní					
	kandidáti		zvolení		úspěšnost (v %)	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
ČSSD	1 004	3 013	355	1 210	35,4	40,2
KDU-ČSL	1 494	3 349	388	1 175	26,0	35,1
KSČM	459	1 733	174	647	37,9	37,3
ODS	1 673	4 528	716	2 298	42,8	50,8
SZ	539	825	70	139	13,0	16,8
Ostatní	5 906	14 076	2 170	6 168	36,7	43,8
Celkem	11 075	27 524	3 873	11 637	35,0	42,3
Struktura podle pohlaví (v %)						
ČSSD	25,0	75,0	22,7	77,3	x	x
KDU-ČSL	30,8	69,2	24,8	75,2	x	x
KSČM	20,9	79,1	21,2	78,8	x	x
ODS	27,0	73,0	23,8	76,2	x	x
SZ	39,5	60,5	33,5	66,5	x	x
Ostatní	29,6	70,4	26,0	74,0	x	x
Celkem	28,7	71,3	25,0	75,0	x	x